

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců JUDr. Marcely Sedmíkové a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobkyně: **V. K.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje** se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20.6.2014, č.j. 9208/DS/2014/Er, **t a k t o:**

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 20.6.204, č.j. 9208/DS/2014/Er, a rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové ze dne 19.5.2014, č.j. P/3808/2013/OS1/Jad, se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 11.228,- Kč, a to do deseti dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2.**

O d ů v o d n ě n í :

- I. **Rozhodnutí žalovaného, popis skutkového stavu projednávané věci, obsah žaloby, vyjádření správního orgánu**

[1] Rozhodnutím ze dne 20.6.2014, č.j. 9208/DS/2014/Er, Krajský úřad Královéhradeckého kraje jako odvolací správní orgán zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně, tedy Magistrátu města

Hradec Králové (dále „správní orgán I. stupně“), ze dne 19.5.2014, č.j. P/38083/2013/OS1/Jad. Tímto rozhodnutím uznal prvostupňový správní orgán žalobkyni vinnou ze spáchání správního deliktu dle ust. § 125f odst. 1 zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o silničním provozu“), kterého se měla dopustit tím, že dne 9. 12. 2013 v 15:00 hodin jako provozovatelka motorového vozidla v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistila, aby při užití vozidla tovární značky Daewoo Kalos, registrační značky 1E8 7995, byly na pozemních komunikacích dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem. Za toto jednání byla žalobkyni podle § 125f odst. 3. zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 1.500,-Kč a povinnost nahradit náklady řízení v paušální výši 1.000,-Kč.

[2] Tomuto závěru předcházela následně popsaná situace. Dne 9.12.2013 v 15:00 hodin bylo hlídkou Městské policie Hradec Králové zjištěno, že v ulici Jana Koziny v Hradci Králové, na parkovišti před budovou Tereziánského dvora, kde platí dopravní značky IP 13c – parkoviště s parkovacím automatem a dodatkovou tabulkou zakazující stání bez parkovacího poplatku, stálo zaparkované osobní motorové vozidlo tovární značky Daewoo Kalos, registrační značky 1E8 7995, které nemělo za předním sklem umístěn doklad o zaplacení vydaný parkovacím automatem, stejně tak nebyl parkovací poplatek uhrazen formou SMS zprávy. V okolí vozidla se řidič nepohyboval, a proto byl na vozidlo nasazen technický prostředek znemožňující jeho odjezd. Současně byla hlídkou pořízena fotodokumentace zjištěné situace.

[3] V 19:50 hodin byla přijata kompetentním pracovníkem městské policie žádost o tzv. „odblokování“ vozidla. Hlídka ve složení P. W. a J. B. se na místo dostavila ve 20:05 hodin, kdy na základě řidičského a občanského průkazu ověřila totožnost ženy, která o odblokování vozidla požádala. Jednalo se o paní M. Š. Po identifikaci jí bylo sděleno podezření ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, kterého se měla dopustit neuhrazením parkovacího poplatku. Jmenovaná byla poučena o svých právech, včetně možnosti odepřít podání vysvětlení. Ačkoli uvedla, že kontrolované vozidlo zaparkovala ona, využila svého práva a s vytýkaným přestupkem nesouhlasila. Hlídka rovněž ověřila, že provozovatelem vozidla je paní V. K. Poté, ve 20:15 hodin, vozidlo odblokovala. Uvedené skutečnosti jsou obsaženy v „Úředním záznamu“ sepsaném dne 10.12.2013, dále v „Oznámení o podezření ze spáchání přestupku/jiného správního deliktu“ ze dne 9.12.2013.

[4] Správní orgán I. stupně předvolal k podání vysvětlení, z důvodů uvedených v předchozím odstavci, paní M. Š.. Ta, ač řádně předvolána, na výzvu nereagovala, a proto bylo řízení dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále „přestupkový zákon“, „zákon o přestupcích“), odloženo (**správní orgán nezjistil do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě**), aniž by proti těmto osobám bylo zahájeno řízení o přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) silničního zákona.

[5] Po té tentýž správní orgán zaslal provozovatelce vozidla, paní V. K., „Výzvu k zaplacení určené částky podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu“

(dále jen „Výzva“). Obsahem výzvy byl popis zjištěného skutkového stavu, včetně odkazu na ust. § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, který řidič porušil nezaplacením parkovacího poplatku, čímž porušil pravidla provozu na pozemních komunikacích vykazující znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona. Součástí Výzvy bylo rovněž poučení o možnosti označit totožnost řidiče v době spáchání přestupku.

[6] Žalobkyně zareagovala dopisem ze dne 12.2.2014, ve kterém sdělila, že předmětné vozidlo v době spáchání přestupku řídil pan P. K. Současně připojila nabídku osobní součinnosti při řešení projednávané věci. Dále upozornila, že pro případ zahájení řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu provozovatele vozidla udělila plnou moc pro zastupování společnosti FLEET Control, s.r.o., se sídlem Smetanovo nábřeží 327/14, Praha 1. Správní orgán poté předvolal k podání vysvětlení žalobkyní označenou osobu řidiče, pana P. K., kterému předvolání doručil na adresu bydliště žalobkyní označenou. Ani v tomto případě se potencionální řidič na uvedený termín nedostavil, a proto bylo řízení odloženo z týchž důvodů, jako u paní M. Š.

[7] S datem 10.4.2014 vydal správní orgán I. stupně Příkaz, kterým uznal žalobkyni vinnou se spáchání správního deliktu dle ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu tím, že *„dne 9.12.2013 v 15:00 hodin, jako provozovatelka motorového vozidla tovární značky Daewoo Kalos, registrační značky 1E8 7995, nezajistila, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem, kde uvedený automobil byl zaparkován v Hradci Králové na ulici Jana Koziny, bez uhrazení parkovacího poplatku.“* Žalobkyně jako provozovatelka vozidla, kterým byl spáchán přestupek dle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, porušila ust. § 10 odst. 3 téhož zákona, a proto jí byla uložena pokuta a povinnost nahradit náklady správního řízení (viz. bod [1]).

[8] Na odpor včas podaný zmocněncem žalobkyně reagoval správní orgán I. stupně oznámením o ukončení dokazování a poučením o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí s odkazem na ust. § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“). Oznámení bylo doručeno zmocněnci žalobkyně do datové schránky, do které se přihlásila oprávněná osoba. Na termín předvolání se nikdo nedostavil.

[9] Dne 19.5.2014 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí obsahově prakticky shodné s Příkazem popsáním v bodu [7]. V tomto rozhodnutí ovšem absentuje odkaz na přestupek, kterého se měl neustanovený řidič vozidla dopustit. Dále je v rozhodnutí nesprávně zmíněna jako provozovatelka vozidla M. Š., nikoli faktická provozovatelka žalobkyně V. K. V rozhodnutí dále zcela absentuje popis zjištěného skutkového stavu, který předcházel vydání rozhodnutí, zejména skutečnosti týkající se potencionálně zjištěných a označených řidičů včetně důvodů, pro které nebylo s těmito osobami zahájeno řízení o přestupku.

[10] Žalobkyně napadla rozhodnutí tzv. „blanketním“ odvoláním, k jehož řádnému doplnění byla v souladu s ust. § 37 odst. 3 správního řádu vyzvána. Ve stručně doplněném odvolání žalobkyně prvně namítla, že nebylo nařízeno ústní jednání, kterého se měla v úmyslu zúčastnit a být tak přítomna dokazování. Jako

druhou námitku zmínila, že správnímu orgánu nevzniklo právo zahájit řízení o správním deliktu, neboť měl věc řešit jako přestupek s konkrétní osobou přestupce, která mu byla známa.

[11] O podaném odvolání rozhodl odvolací orgán, tedy žalovaný, zamítavě. Popsal zjištěný skutkový stav včetně námitek uplatněných v doplněném odvolání. Vyslovil přesvědčení, že žalobkyně nebyla krácena na svých právech tím, že ve věci nebylo nařízeno jednání, neboť takováto povinnost správní orgány nestíhá s odkazem na ust. § 49 odst. 1 správního řádu. Zdůraznil, že nelze zaměňovat řízení o správním deliktu s řízením o přestupcích, kde je naopak povinnost nařídit jednání zákonem přímo uložena. Připomněl, že osoby označené jako řidiče vozidla vyzval správní orgán I. stupně k podání vysvětlení, avšak bezvýsledně. Odkázal na aktuální právní úpravu řízení týkající se správních deliktů provozovatele motorového vozidla s tím, že bylo postupováno v intencích zákona, a proto neshledal odvolání důvodným. Za logickou a řádně odůvodněnou považoval rovněž tu část rozhodnutí, která se týkala druhu a výše uloženého trestu.

[12] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného včas podanou žalobou, přičemž namítala jeho nezákonnost a nepřezkoumatelnost. Trvala na jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení, včetně povinnosti zavázat žalovaného k náhradě nákladů řízení. Žalobní námitky lze shrnout do tří níže uvedených oblastí. Krajský soud považuje za vhodné upozornit, že se „typově“ prakticky shodnými případy, včetně totožných žalobních námitek, zabýval i v řízeních vedených u nadepsaného soudu pod sp. zn. 30A 55/2014, sp. zn. 30A 56/2014 a sp. zn. 30 63/2014. Je proto logické, že argumentace odůvodnění se bude v těchto věcech lišit minimálně, resp. zejména tím, že soud zohlední individuální rysy tohoto případu.

1) Projednání věci při nenaplnění zákonné podmínky k jejímu projednání

Žalobkyně předně namítla, že správní orgán I. stupně zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla (dále jen „správní delikt“) v rozporu s ust. § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, dle kterého lze správní delikt projednat pouze tehdy, pokud správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Žalobkyně osobu řidiče, tedy pachatele přestupku, označila, a přesto k zahájení řízení o přestupku nedošlo v důsledku pasivity správního orgánu.

Je pravdou, že oba předvolání „řidiči“, tedy paní M. Š. a pan P. K., na první výzvu nereagovali. Správní orgán I. stupně se již dále nepokusil o provedení dalších nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku, např. předvolat k podání vysvětlení samotného provozovatele vozidla, tedy žalobkyni, aby rozporné údaje v osobách řidičů vozidla v době spáchání přestupku objasnila.

Správní orgán buď zjistil skutečnosti odůvodňující zahájit řízení vůči určité osobě přestupce, kdy v takovém případě nebyl dle ust. § 125f odst. 4 písm. a) silničního zákona oprávněn zahájit řízení o správním deliktu proti žalobkyni, anebo tyto skutečnosti nezjistil, avšak ani v takovém případě nebyl oprávněn zahájit řízení proti žalobkyni, neboť neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, a tedy jednal v rozporu s ust. § 125f odst. 4 silničního zákona. Totožnost přestupce byla dokonce známa z „Oznámení o podezření ze spáchání přestupku“ ze dne 9. 12. 2013, kde bylo konstatováno, že přestupku se měla dopustit paní M. Š., která jednak

požádala o sejmnutí technického prostředku zabraňujícího v odjetí vozidla, a jednak se doznamenala k tomu, že vozidlo zaparkovala. Paní Š. byla správnímu orgánu I. stupně tedy policií oznámena jako přestupce. Byť zde existoval rozpor mezi skutečností zjištěnou policií, která jako přestupce uvedla M. Š., která se k přestupku doznamenala, a tvrzením provozovatele, že vozidlo řídil P. K., nemohl tento rozpor vést k rezignaci správního orgánu na zjištění skutečného pachatele přestupku. Žalobkyně označila daný přístup správního orgánu I. stupně jako postup v rozporu s ust. § 125f odst. 4 silničního zákona, neboť správní orgán nepředvolal M. Š., která se měla k přestupku doznamenat, k podání vysvětlení. Zde krajský soud připomíná, že správní orgán I. stupně paní Š. k podání vysvětlení předvolal, avšak bezvýsledně. Z postupu správního orgánu není dle žalobce zřejmé, proč proti ní nezačal řízení, případně, proč nepředvolal jako svědka policistu P. W., kterému se měla M. Š. doznamenat, že vozidlo zaparkovala.

2) Nesrozumitelný výrok rozhodnutí

Žalobkyně namítla, že v rozhodnutí absentují nejen znaky přestupku, které popsané jednání vykazovalo, ale ani není uvedena právní kvalifikace ustanovení zákona, které bylo porušeno. V rozhodnutí žalovaného i v rozhodnutí správního orgánu I. stupně je toliko zmíněno, že provozovatel vozidla porušil ust. § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, avšak toto ustanovení hovoří, že *„provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem“*. V takovém případě je tedy dle názoru žalobkyně nutné, aby v rozhodnutí o odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla v důsledku porušení ust. § 10 odst. 3 silničního zákona bylo též uvedeno, jaké povinnosti řidiče, příp. pravidla provozu nebyly dodrženy, resp. jejich zajištění provozovatel nezajistil. V opačném případě je dle názoru žalobkyně rozhodnutí nepřezkoumatelné, neboť nelze objektivně dovodit, zda vůbec došlo k porušení povinnosti řidiče či pravidel na pozemních komunikacích, a jakých, ani zda takové jednání vykazovalo znaky přestupku dle silničního zákona, což pro naplnění skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla obligatorně vyžaduje ust. § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu.

3) Nezákonné projednání věci v nepřítomnosti obviněného

Dle názoru žalobkyně spadá též obvinění ze správního deliktu provozovatele vozidla do pojmu „trestního obvinění“, neboť jde o řízení sankčního charakteru. Není přitom podstatné, že porušení povinnosti provozovatele vozidla dle ust. § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu není trestáno jako přestupek, ale jako jiný delikt. V této souvislosti odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp.zn. 8 As 17/2007 – 135 [1338/2007 Sb. NSS], který mj. uvádí, že věcný rozdíl mezi trestnými činy a správními delikty může být i výsledkem politického rozhodnutí jako dekriminalizace. Soud v daném případě dovozuje uplatnění principů trestního práva pro správní trestání. Z vytykaných důvodů měl být uplatněn základní princip řízení trestního charakteru, tj. *zásada bezprostřednosti*, díky níž by měla žalobkyně právo na to, aby byla osobně přítomna dokazování tak, aby se mohla v průběhu dokazování k prováděným důkazům vyjadřovat a poskytnout své stanovisko. Dle jejího názoru bylo porušeno její právo dle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, tj. *každý má právo, aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho*

přítomnosti. Vyslovila přesvědčení, že takové porušení jejího základního práva představuje zásadní vadu řízení, tj. důvod pro zrušení rozhodnutí soudem dle ust. § 76 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s.ř.s.“).

[13] Žalovaný se vyjádřil k žalobě podáním ze dne 1.10.2014. Jeho obsahem učinil velmi podrobnou rekapitulaci řízení, které proběhlo před správním orgánem I. stupně a týkalo se již výše popsaného přestupku, včetně následných úkonů správních orgánů obou stupňů ve věci správního deliktu žalobkyně. Zopakoval zjištěný, a ve správním spise zadokumentovaný, skutkový stav věci. Zdůraznil, že obě osoby přicházející v úvahu jako osoby řidičů, které mohly spáchat zjištěný přestupek, správní orgán I. stupně kontaktoval. Vyzval je k podání vysvětlení, avšak bezvýsledně. Jednání ve věci nebylo nařízeno s odkazem na ust. § 49 odst. 1 správního řádu. Žalobkyně měla možnost vyjádřit své stanovisko k věci, neboť její zmocněnec byl ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu obeznámen s ukončením dokazování a s možností seznámit se se spisovým materiálem. Konečně pak výrok rozhodnutí považoval žalovaný za dostatečně konkrétní a srozumitelný. Je v něm popsáno, které zákonné ustanovení žalobkyně jako provozovatelka motorového vozidla porušila s odkazem na konkrétní ustanovení zákona o silničním provozu. Setrval na správnosti svého rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby.

II. Skutková zjištění, právní úprava, hodnocení krajského soudu

[14] O žalobě krajský soud rozhodl bez jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobkyně a žalovaný s tímto postupem souhlasili. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanovení § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a ustanovení § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanovuje ustanovení § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení odůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny. Soud si u žalovaného vyžádal správní spisy a po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

[15] Z předloženého správního spisu soud ověřil, že řízení před správními orgány proběhlo způsobem podrobně popsaným v části I. tohoto rozhodnutí, a proto na ně krajský soud pro stručnost odkazuje.

[16] Podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se právnická nebo fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

[17] Pro posouzení důvodnosti žaloby, včetně vytýkaných pochybení správního orgánu, je v této konkrétní věci podstatné znění ust. § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu. Podle tohoto ustanovení „Obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2, b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a c) porušení je možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení.“

[18] Zákonodárce tuto výzvu do znění zákona včlenil nepochybně proto, aby dal provozovateli vozidla, jehož zavinění za daný správní delikt je koncipováno jako zavinění objektivní, možnost zaujmout k vytýkanému správnímu deliktu odpovídající postoj. Provozovatel vozidla má možnost uvážit, jakým způsobem bude na výzvu reagovat. Může sdělit totožnost řidiče vozidla v době spáchání přestupku (§ 125h odst. 6 zákona o silničním provozu), může sporovat správnost, úplnost a obsah výzvy (§ 125h odst. 4 téhož zákona), stejně tak může namítat své vyvinění s odkazem na § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, případně může „určenou částku“ uhradit, což má za následek odložení věci (§ 125h odst. 5 silničního zákona).

[19] Podle ustanovení § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.

[20] Z uvedené právní úpravy tak jednoznačně vyplývá jedna z podmínek pro projednání správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, tedy aby před vlastním projednáním správního deliktu provozovatele vozidla byly správním orgánem I. stupně učiněny nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. **Jinými slovy správní orgán se nemůže spokojit s identifikací provozovatele vozidla, jímž byl spáchán přestupek, a zahájit proti němu správní řízení pro správní delikt, ale musí po pachateli přestupku aktivně pátrat, jsou-li dostatečné indicie, které by mohly vést k identifikaci přestupce.**

[21] K první žalobní námitce lze proto uvést, že argumenty žalobkyní vznesené shledal krajský soud opodstatněnými. Při zjištění přestupku se k jeho spáchání v zásadě doznama paní M. Š., jak vyplývá z Úředního záznamu ze dne 10.1.2013. Ta byla předvolána k podání vysvětlení, byla řádně poučena o svých právech i povinnostech s odkazem na ust. § 60 odst. 1, § 68 odst. 4 zákona o přestupcích a dle § 59 správního řádu. Ačkoli se bez řádné omluvy nedostavila, správní orgán I. stupně poté rezignoval na povinnosti obsažené v ust. § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, když věc s odkazem na ust. § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích odložil. Stejným způsobem postupoval v případě osoby označené žalobkyní jako osoba řidiče, tedy vůči panu P. K. Lze přitom dát žalobkyni zcela zapravdu, že správní orgán I. stupně nevyužil dostupné a zákonem předvídané možnosti, jako např. vyzvat k podání vysvětlení po zjištění objektivních nesrovnalostí v údajích o osobách řidičů buď přímo samotnou žalobkyni, případně si opatřit svědectví namísto zasahujícího policisty P. W., kterému se měla paní M. Š. doznat, že vozidlo zaparkovala ona sama.

[22] Nelze ostatně pominout již jednou krajským soudem zmíněný fakt, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně je argumentačně poměrně „chudé“, obsahuje zjevné nepřesnosti (např. chybné označení provozovatele vozidla), nejsou zde vypořádány zjištěné skutkové okolnosti případu, absentuje zmínka o dvou osobách, potencionálních řidičích vozidla v době spáchání přestupku, nejsou vůbec zaznamenány důvody a objasněny skutečnosti, pro které nebylo zahájeno řízení s osobou označenou jako pachatel přestupku apod. Takovéto rozhodnutí je z pohledu krajského soudu možno označit za nepřezkoumatelné. Ostatně byla to opět žalobkyně, která v doplnění svého odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně výslovně namítla, že správní orgán nebyl oprávněn zahájit řízení o správním deliktu provozovatele vozidla proti její osobě, neboť nečinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ačkoli měl věc řešit jako přestupek s konkrétní osobou přestupce, která mu byla známa.

[23] Vytýkané nedostatky se určitou mírou pokusil napravit žalovaný, nicméně způsobem nedostatečným. Spokojil se s odkazem na existenci předvolání obou osob, potencionálních řidičů, s tím, že pokud se nedostavily, bylo možné bez dalšího zahájit řízení ve věci správního deliktu provozovatele motorového vozidla vůči žalobkyni. Ani žalovaný ve svém rozhodnutí řádně neobjasnil důvody, pro které se nepokusil vypátrat osobu, která fakticky vozidlo zaparkovala a neuhradila parkovací poplatek, ačkoli se důkazní možnosti jednoznačně nabízely. Přiměřeně lze odkázat na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11.6.2009, č.j. 9As 58/2008-63 (dostupný na www.nssoud.cz); „V řízení, v němž se jedná o uložení sankce trestněprávní povahy, není možno pominout důkaz (svědectví) navržený obviněným, který by mohl být ve vztahu k předmětu dokazování jakýmkoli způsobem relevantní.“

[24] Správní orgány tedy nepostupovaly v souladu se zákonem, pokud otázku případného pachatele přestupku řešily a vyřešily způsobem formálním. Závazný právní názor je v projednávané věci zcela jasný; správní orgán měl od žalobkyně informaci o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku (pan P. K.), a proto bylo jeho povinností, aby tuto osobu, předvolal k podání vysvětlení a učinil veškeré možné kroky k objasnění situace v době spáchání přestupku. Stejně tak mohla být řidičkou vozidla paní M. Š. (viz skutečnosti již shora uvedené), takže dokazování před správním orgánem se mělo ubírat rovněž touto cestou (viz bod [21]). Je pravdou, že to byla M. Š., která požádala o odblokování a policii uvedla, že vozidlo řídila ona, zatímco provozovatelka vozidla naopak sdělila, že vozidlo řídil P. K. Jedná se o zjevný rozpor, který měl správní orgán vyřešit ještě předtím, nežli event. dospěl k závěru, že je namístě zahájit řízení proti samotnému provozovateli vozidla. Pokud tedy správní orgán prvního stupně odložil podle ust. § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích věc proto, že nezjistil do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, pak postupoval v rozporu s objektivně existujícím skutkovým stavem. Správní orgán v daném případě rezignoval na hledání, resp. potrestání skutečného pachatele přestupku, a ve výsledku se toliko zaměřil na potrestání žalobkyně. Tento přístup, který by, pravda, mohl vést k rychlejšímu a pohodlnějšímu inkasování pokuty, ovšem nemůže krajský soud aprobovat. Teprve podle výsledku šetření bude možné uvážit, zda došlo ke splnění podmínek, na základě kterých bylo možné zahájit řízení o správním deliktu provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu.

[25] V pořadí druhá námitka, vytykající žalovanému „**Nesrozumitelný výrok rozhodnutí**“, není v kontextu celého posuzovaného případu důvodná. V projednávané věci je nesporné, že žalobkyně obdržela dne 7.2.2014 Výzvu ze dne 31.1.2014 k zaplacení určené částky, která, jak již uvedeno v bodu [6], obsahovala veškeré zákonem požadované náležitosti včetně **označení přestupku, jehož znaky skutek vykazuje**. Je pravdou, že ani jeden ze správních orgánů následně do výrokové části svých rozhodnutí již nezahrnul, s odkazem na konkrétní zákonná ustanovení, o jaké porušení povinnosti řidiče žalobkyní provozovaného vozidla se v dané věci jednalo, a znaky kterého přestupku policií zjištěné jednání vykazuje. Žalobkyně však v této věci nezpochybnila, že by k danému přestupku nedošlo. Popis řidičem spáchaného skutku, včetně uvedení místa, času a způsobu spáchání, je zcela totožný s obsahem Výzvy žalobkyni doručené, kdy z odůvodnění vyplývá rovněž jasné označení přestupku, jehož znaky chování řidiče vozidla naplnilo. Z citace popisu skutku spáchaného řidičem tak, jak učinily posléze oba správní orgány, nelze mít pochybnosti, že by bylo možné spáchaný a konkrétně vytykaný skutek zaměnit za skutek jiný, jak předestřela žalobkyně. **Pro případné předcházení námitce tohoto typu, a s ohledem na požadavek maximální preciznosti výroku rozhodnutí o správním deliktu, jak se opakovaně ve svých rozhodnutích krajský soud vyjadřuje, by nicméně předpokládal, že správní orgány do budoucna své výroky doplní o údaje výše zmiňované.**

[26] Poslední námitka se týkala „**Nezákonně provedeného dokazování mimo ústní jednání**“. Tuto námitku krajský soud za důvodnou považoval, jak již dříve objasnil ve věcech rozhodovaných nadepsaným soudem např. pod sp. zn. 30A 55/2014, sp. zn. 30A 56/2014 event. sp. zn. 30A 63/2014.

[27] Dle ust. § 49 odst. 1 věty první správního řádu, ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné. Nelze pominout odlišně koncipovanou úpravu pro projednání věcí podle zákona o přestupcích, dle jehož § 74 odst. 1 vyplývá povinnost správního orgánu konat ve věci přestupku ústní jednání. V případě projednávaného správního deliktu žalobkyně argumentuje tím, že na úpravu procesu projednání správních deliktů, které jsou trestním obviněním ve smyslu článku 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále „Úmluvy“), per analogiam legis dopadá zejména zákon o přestupcích, trestní zákoník a trestní řád, a to včetně základních principů trestního řízení.

[28] V nálezu Ústavního soudu ze dne 18.2.2010, sp. zn. I. ÚS 1849/08, se uvádí: „*Materiální pojetí právního státu znamená, že orgány veřejné moci jsou povinny se pohybovat nejen z hlediska formálního v hranicích svých pravomocí a kompetencí stanovených ústavním pořádkem (čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod), ale že výkon těchto pravomocí musí být také po obsahové (materiální) stránce v souladu se základními principy, vyjádřenými v ustanoveních ústavního pořádku.*“

[29] K problematice správního trestání se ve své rozhodovací činnosti opakovaně vyjadřoval rovněž Nejvyšší správní soud. Z jeho postupně vyvíjející se judikatury lze vysledovat, že správní řízení o správních deliktech spadá pod čl. 6 odst. 1 Úmluvy, kdy „každý má právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným

zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu“.

[30] Nejvyšší správní soud již v rozhodnutí ze dne 27.10.2004, č.j. 6A 126/2002-27, uvedl, že *„trestání za správní delikty musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy a v tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu. Je totiž zřejmé, že rozhraničení mezi trestnými (a tedy soudem postižitelnými) delikty a delikty, které stíhají a trestají orgány exekutivy, je výrazem vůle suverénního zákonodárce; není odůvodněno přirozenoprávními principy, ale daleko spíše je výrazem trestní politiky státu...není rozhodné, zda pozitivní právo označuje určité deliktní jednání za trestný čin nebo za správní delikt. Zmiňuje-li se tedy uvedená Úmluva ve svém článku článku 6 odst. 1 o „jakémkoli trestním obvinění“, je třeba záruky, v této souvislosti poskytované tomu, kdo je obviněn, poskytnout shodně jak v trestním řízení soudním, tak v deliktním řízení správním. Tímto způsobem ostatně vykládá Úmluvu stabilně i judikatura Evropského soudu pro lidská práva.“*

[31] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31.5.2007, č.j. 8As 29/2007-121 (poznámka krajského soudu - spis sp. zn. 8 As 29/2007 byl spojen se spisem sp. zn. 8 As 17/2007 a následně veden pod spisovou značkou 8 Afs 17/2007-135), *„Správním deliktem je protiprávní jednání, jehož znaky jsou stanoveny zákonem, správní orgán za ně pak ukládá zákonem stanovený trest. Jedná se o protiprávní jednání bez ohledu na zavinění, zpravidla výslovně označené zákonem jako správní delikt. Věcný rozdíl mezi trestnými činy a správními delikty bývá i velmi mlhavý, může být i výsledkem politického rozhodnutí („dekriminalizace“), a je běžné, že skutky trestané právním řádem jednoho státu nebo v určité době jako trestné činy jsou podle právního řádu jiného státu nebo v jiné době „pouze“ správními delikty a naopak... Také proto pro trestnost správních deliktů musí platit obdobné principy a pravidla jako pro trestnost trestných činů. V tomto směru lze odkázat i na Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod (sdělení federálního Ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb.), která podle stabilní judikatury Evropského soudu pro lidská práva „trestním obviněním“ ve smyslu svého článku 6 odst. 1 rozumí i řízení o sankcích ukládaných správními úřady za přestupek nebo jiný správní delikt (jakkoliv si je Nejvyšší správní soud při této argumentaci vědom skutečnosti, že článek 6 odst. 1 Úmluvy zakotvuje procesní, nikoliv hmotněprávní garance)... Jak bylo shora uvedeno, správní delikty představují ve srovnání s trestnými činy jinou formu protiprávního společensky nebezpečného jednání a pro jejich trestnost mají platit podobné principy a pravidla, jako v případě trestných činů.“*

[32] K těmto závěrům se Nejvyšší správní soud přihlásil v celé řadě svých dalších rozhodnutí, např. ze dne 18.4.2007, č. j. 4As 10/2006-57, ze dne 19.1.2011, č.j. 1Afs 94/2010-68, či v již citovaném usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15.1.2008, č. j. 2 As 34/2006-73, event. v usnesení rozšířeného senátu ze dne 3.4.2012, č.j. 7As 57/2010-82. Z výše citovaných závěrů Nejvyššího správního soudu lze bez pochybností dovodit, že trestnost správních deliktů se řídí obdobnými principy jako trestnost trestných činů. V tomto ohledu se námitka žalobkyně upozorňující na nerovné postavení účastníka řízení ve věci přestupku a účastníka řízení ve věci správního deliktu, kdy v řízení o přestupku přestupkový zákon stanoví jasnou povinnost nařídít k projednání přestupku jednání, zatímco v řízení o správních deliktech se správní orgány této povinnosti snaží

zprostit odkazem na ust. § 49 odst. 1 věty prvé správního řádu, jeví důvodná. Žalobkyně tedy správně poukazuje na nezbytnost aplikace zásady ústnosti, která je zakotvena jak v trestním řádu, tak rovněž v ust. § 74 odst. 1 zákona o přestupcích. Pokud se dle ustálených závěrů Nejvyššího správního soudu trestnost správních deliktů řídí obdobnými principy jako trestnost trestných činů, je nutno tuto žalobní námitku akceptovat, když tato povinnost vyplývá z podstaty správního deliktu, na který je nahlíženo jako na trestní obvinění ve smyslu článku 6 odst. 1 Úmluvy, a rozhodnutí žalovaného je namístě ve světle této námítky považovat za nezákonné.

[33] Z důvodů v tomto rozhodnutí objasněných krajský soud s odkazem na § 78 odst. 1 a § 76 s.ř.s. zrušil rozhodnutí žalovaného pro zjištěnou nezákonnost a vytýkané vady řízení. Stejně tak v souladu s možností danou zákonnou úpravou současně zrušil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, které trpí stejnými vadami, a věc žalované vrátil k dalšímu řízení a rozhodnutí (§ 78 odst. 1, 3 a 4 s.ř.s.). Krajský soud upozorňuje správní orgány na jejich vázanost právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

III. Náklady řízení

[34] Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve výsledku věci byla úspěšná žalobkyně. Krajský soud jí proto přiznal náhradu nákladů řízení spočívajících v náhradě zaplaceného soudního poplatku spojeného s podáním žaloby ve výši 3.000,- Kč a náhradě nákladů právní služby poskytnuté advokátem, jehož odměna vychází z vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů.

[35] Ze soudního spisu vyplynulo, že zástupce žalobkyně provedl ve věci dva úkony právní služby po 3.100,-Kč: 1) příprava a převzetí zastoupení, 2) sepsí žaloby [§ 11 odst. 1 písm. a) a písm. d)] dle advokátního tarifu. K těmto úkonům náleží úhrada paušální náhrady hotových výdajů po 300,- Kč ke každému z nich (§ 9 odst. 3 písm. f) a § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Výše takto stanovené odměny činí 6.800,-Kč. Zástupce žalobkyně doložil, že je plátcem DPH, a proto mu náleželo navýšení odměny o 21% (§ 14 advokátního tarifu). Výše takto vypočtené odměny činí 8.228,-Kč. Celková náhrada nákladů řízení žalobkyně včetně soudního poplatku proto byla soudem stanovena částkou 11.228,-Kč.

[36] Krajský soud uložil shora vyčíslené náklady zaplatit k rukám zástupce žalobkyně, neboť se jedná o advokáta (§ 149 odst. 1 občanského soudního řádu za použití § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové 21. září 2015

JUDr. Jan Rutsch, v. r.
předseda senátu